

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

Káčátka se batolí ...
a poznávají svět

Mateřská škola speciální, Štefánikova 14/671, Ústí nad Labem

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	5
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy.....	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání.....	8
3.1	Věcné podmínky	8
3.2	Životospráva.....	9
3.3	Psychosociální podmínky	9
3.4	Organizace chodu.....	11
3.5	Řízení mateřské školy.....	13
3.6	Personální a pedagogické zajištění	15
3.7	Spoluúčast rodičů.....	16
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	18
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	20
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	21
4	Organizace vzdělávání.....	23
5	Charakteristika vzdělávacího programu	26
5.1	Zaměření školy	26
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	26
5.3	Metody a formy vzdělávání	27
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	28
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	29
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	30
6	Vzdělávací obsah.....	31
6.1	Integrované bloky	31
6.1.1	Káčátka poznávají nové kamarády.....	31
6.1.2	Káčátka a barevný podzim	33
6.1.3	Káčátka se připravují na zimu	36
6.1.4	Káčátka a vánoční čas	39
6.1.5	Káčátka a zimní radovánky.....	42
6.1.6	Káčátka a svět pohádek	45
6.1.7	Káčátka a příroda na jaře	48
6.1.8	Káčátka a svět kolem nás	50
6.1.9	Káčátka poznávají svůj domov a rodinu.....	53
6.1.10	Káčátka se těší na léto.....	55

6.1.11	Káčátka a letní dobrodružství	58
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	59
6.3	Dílčí projekty a programy	60
7	Systém evaluace.....	61

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Káčátka se batolí a poznávají svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola speciální

SÍDLO ŠKOLY: Štefánikova 14/761, 400 01 Ústí nad Labem; příspěvková organizace

KONTAKTY:

e-mail: smsstefanikova@volny.cz

web: <http://smsstefanikova.cz/>

Pevná linka: 472 744 482

Ředitelka: Mgr. Vladislava Kaiserová

Vedoucí stravovny: Iveta Trochová

Třídy: Opičky

Tučňáci

Delfinci

Papoušci

REDIZO: 610150529

IČO: 70229457

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Vladislava Kaiserová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Vladislava Kaiserová, ředitelka školy;
PhDr. Renata Šikulová, Ph.D., koordinátor ŠVP
kolektiv MŠS

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Ústecký kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 3118/48; 400 02 Ústí nad Labem; IČO: 70892156

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2024 - 31. 8. 2028

.....

ředitel školy

Mgr. Vladislava Kaiserová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 37 dětí

Počet tříd: 4 třídy

Počet pracovníků: 17 pracovníků (13 pedagogických pracovníků a 4 nepedagogičtí pracovníci)

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola speciální se nachází v Ústí nad Labem, v klidnější vilové městské části - Klíše. V okolí mateřské školy jsou dětská hřiště, městský park a lesopark pod Střížovickým vrchem. Lokalita poskytuje dětem dostatek možností k procházkám a k aktivnímu pobytu venku.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola speciální se nachází v moderní, patrové a celkově zrekonstruované budově ve funkcionalistickém stavebním stylu. Přístup do mateřské školy pro rodiče a děti je bezbariérový. V přízemí se nachází šatna pro děti, jídelna, kuchyň, terapeutická místnost, prádelna, WC, umývárna pro děti, provozní a technické zázemí. V patrech jsou umístěny čtyři třídy. Dvě třídy se nacházejí v 1. patře spolu s hernami, ředitelnou, šatnou pro dospělé, umývárnou a WC pro děti. Ve druhém patře jsou umístěny také dvě třídy, dále kabinet, sociální zařízení pro děti a pro dospělé. K mateřské škole patří prostorná, dvouúrovňová školní zahrada vybavena dvěma pískovišti, houpačkami, skluzavkou a altánem pro děti. Všechny herní prvky odpovídají bezpečnostní normám EU. Zahrada poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu dětí, je vybavena pomůckami a hračkami pro rozvoj pohybových aktivit.

Dopravní dostupnost školy:

Dopravní dostupnost mateřské školy speciální je velmi dobrá, v blízkosti se nachází zastávka MHD, kde stojí autobusy jedoucí jak do centra, tak do okrajových částí města. Mateřská škola speciální je přístupná i osobním automobilem.

Informace z historie školy:

Budova mateřské školy byla postavena před druhou světovou válkou jako soukromá vila. Stáří budovy se odhaduje okolo devadesáti let. Po druhé světové válce zde byla zřízena mateřská škola se dvěma třídami a běžným počtem zapsaných dětí, kterou zřídil Okresní úřad. Později byla kapacita mateřské školy rozšířena na tři třídy – jednu běžnou, se standardním počtem dětí, a dvě logopedické třídy se sníženým počtem dětí. Zřizovatelem bylo město Ústí nad Labem – odbor školství. Od 1. 9. 1992 zde byla zřízena Speciální mateřská škola, se třemi třídami a s počtem dětí 32. Řízení školy spadalo pod Školský úřad. Od 1. 1. 2000 se škola stala právním subjektem, řízeným přímo Ministerstvem školství, a dostala označení Speciální mateřská škola pro děti s více vadami. 20. 6. 2001 se stal zřizovatelem školy Ústecký kraj, pod jehož správou je dodnes. Od 1. 1. 2005 nese škola název Mateřská škola speciální. Jedná se o příspěvkovou organizaci.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Vnitřní i vnější prostory MŠS jsou dostatečně velké (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a prostorové uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým, individuálním i spontánním činnostem dětí.

Dětský nábytek, hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí a je zdravotně nezávadné a bezpečné. Nábytek v jednotlivých třídách je uspořádán tak, aby byly naplňovány vzdělávací, herní a relaxační záměry učitelů, a zároveň byly uspokojeny potřeby dětí.

Vybavení hračkami, didaktickými a kompenzačními pomůckami a dalšími pracovními materiály odpovídá věku a počtu dětí a jejich individuálním potřebám. Je průběžně obnovováno a doplňováno. Při práci využíváme didaktické a manipulační pomůcky, pomůcky pro senzomotorickou stimulaci. Také uplatňujeme kompenzační pomůcky např. speciální pastelky, štětce, nůžky, nástavce na tužky, tablet.

Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna v otevřených policích ve výši očí dětí tak, aby je děti viděly a mohly se samy obsloužit a učit se hračky uklízet. Děti mají k dispozici tablety se vzdělávacími programy a hrami a robotické hračky, které pomáhají rozvíjet digitální gramotnost u dětí.

Děti se podílejí na úpravě tříd a chodeb školy. Dětské práce jsou vystavovány tak, aby je mohli vidět rodiče a návštěvníci školy. K tomu slouží nástěnky a nástěnné sítě ve veřejném prostoru mateřské školy. Před koncem školního roku učitelé pořádají "Výstavu na plotě" - prezentaci dětských individuálních a kolektivních prací jednotlivých tříd mateřské školy.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Tyto prostory jsou vybavené dvěma pískovišti, skluzavkou, domečkem pro děti, houpačkami a prolézačkami. Umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchosti, světla a stínu).

Návrhy na další úpravu podmínek potřebných pro zefektivnění vzdělávání:

Doplňování nabídky hraček, didaktických a kompenzačních pomůcek i podle doporučení ŠPZ. Postupná obnova zahradních herních prvků (opravy, výměna některých prvků). Vybudování venkovního prostoru (učebny v přírodě) pro environmentální aktivity dětí.

Časový harmonogram: po celou dobu platnosti ŠVP

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená a zdravá strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů. Děti mají během dne zajištěn dostatek tekutin a jsou dodržovány intervaly mezi jídly.

Dětem s dietním omezením je podle možností poskytnuta dietní strava. V MŠ je zajištěna flexibilita denního řádu tak, aby bylo možno reagovat na potřeby dětí a rodičů.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku. Program činností je přizpůsobován počasí i kvalitě ovzduší.

Dětem s rodiči je umožněn volný pohyb v MŠ, dostatečný pobyt venku i na zahradě. V letních měsících děti sprchujeme, nebo využíváme mlhoviště.

V denním programu MŠ respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku dětí. Dětem, které nemají potřebu spánku po obědě, jsou nabízeny alternativní klidové činnosti a hry. Děti ke spánku nenutíme.

Všechny zaměstnankyně jsou pro děti přirozeným vzorem, chovají se podle zásad zdravého životního stylu.

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti, rodiče i zaměstnanci cítili v mateřské škole spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozím dětem umožňujeme adaptovat se na prostředí mateřské školy podle jejich individuálních potřeb. Způsob adaptace volí učitelky na třídě s ohledem na konkrétní situace a osobnost dítěte.

Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně přirozeně, klidně a citlivě a napomáháme je v rámci možností uspokojovat. Navozujeme situace pohody a klidu. Děti mají potřebný čas na provádění činností. Respektujeme jejich individualitu.

Všechny děti v naší MŠS mají rovnocenné postavení, nezesměšňujeme je, nepodceňujeme a nepoužíváme ironii.

Volnost a osobní svoboda je dobře vyvážená s nezbytnou mírou jasně stanovených pravidel a omezení, která vyplývají z nutnosti dodržovat v MŠS potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Děti se podílejí na vytváření třídních pravidel společně s učitelkami.

Dětem klademe jasné a srozumitelné pokyny, vedeme je ke kamarádskému soužití tak, aby chodily do MŠS rády a cítily se zde bezpečně. Dáváme jim zažít pocit přijetí, sounáležitosti a důležitosti pro skupinu.

Uplatňujeme pedagogický styl podporující, sympatizující, který se projevuje vstřícnou, empatickou a nenásilnou komunikací s dítětem. Snažíme se navozovat příjemný vztah důvěry a spolupráce nejen s dětmi, ale i s rodiči.

Preferujeme nenásilnou výchovu dětí k samostatnosti a samostatnému rozhodování s aktivní spoluúčastí dětí při respektování vývojových i individuálních potřeb jednotlivých dětí. Vzdělávací nabídka je dětem blízká, přiměřeně náročná a prakticky využitelná.

Podporujeme děti v samostatné činnosti, dostatečně je oceňujeme a vyhodnocujeme jejich konkrétní projevy a pokroky. Snažíme se využívat prvky formativního hodnocení (pozitivní zpětnou vazbu a různé formy sebehodnocení), omezujeme paušální pochvaly. Při hodnocení dítěte bereme v úvahu jeho předchozí výkony, všímáme si jeho pokroků a ty hodnotíme. Děti mezi sebou nesrovnáváme. Omezujeme projevy soutěživosti mezi dětmi.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi podporujeme chování vedoucí k vzájemné důvěře, zdvořilosti, toleranci a ohleduplnosti, k vzájemné pomoci a podpoře.

Neformální vztahy ve třídě nenásilně ovlivňujeme prosociálním směrem. Zařazujeme sociální hry na podporu soudržnosti dětí ve třídě i v mateřské škole. Společné aktivity s dětmi využíváme ke vzájemnému sdílení prožitků, podporujeme přátelské vztahy mezi dětmi i dětmi a učiteli.

Návrhy na další úpravu podmínek potřebných pro zefektivnění vzdělávání:

Intenzivněji se zaměřit na posilování dovedností respektující komunikace mezi učitelkami a dětmi. Vytvořit postupně prostor pro zakládání dětských portfolií a zaměřit se na práci s nimi. Věnovat se zavádění formativního hodnocení do vzdělávací činnosti s přihlédnutím k individuálním možnostem dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Časový harmonogram: v průběhu platnosti ŠVP

3.4 Organizace chodu

Organizace zajištění chodu školy je stanovena v organizačním a školním řádu. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a zohledňuje jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Ke cvičení využíváme různá načiní a náradí, prvky dětské jógy a relaxace. Umožňujeme dětem dostatek volného pohybu ve třídách, na školní zahradě i na dětském hřišti. Další pohybové aktivity jsou přizpůsobeny ročnímu období - turistické tematické vycházky, výlety, sáňkování a bobování. Při optimálním počasí se činnosti dětí přenášejí ven. Pobyty venku se neuskutečňují při nepříznivých povětrnostních podmínkách (např. při silném větru, dešti, mrazu a při inverzích). Zda se pobyt venku uskuteční či nikoliv, rozhodne na základě aktuální situace ředitelka, popřípadě zástupkyně školy.

Učitelky v jednotlivých třídách se plně věnují dětem, jejich výchově a vzdělávání, dbají na střídání spontánních a řízených činností s ohledem na zájem a aktuální dispozice dětí. V každé třídě pomáhá učitelce asistentka pedagoga a věnuje se dětem podle potřeby a pokynů učitelky.

Třídy poskytují dětem potřebné zázemí, klid a bezpečí. Jsou rozdělené do jednotlivých zón, aby děti měly prostor pro spontánní hru, vzdělávací činnosti individuální i skupinové a relaxaci.

U nově nastupujících dětí do mateřské školy uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim v různé délce i formě podle potřeby dítěte a na základě dohody s rodiči.

Poměr spontánních a řízených činností v průběhu dne je vyvážený. Tyto aktivity se střídají s ohledem na individuální potřeby dětí ve třídě. Ranní hry jsou věnovány především spontánním činnostem a volné hře dětí. Tento čas je také věnován individuální speciálně pedagogické činnosti s konkrétními dětmi.

Učitelky poskytují dětem dostatek času a prostoru pro volnou hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly v průběhu celého dne podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a mohly pracovat vlastním tempem. Zohledňování individuálního tempa dětí v mateřské škole speciálně preferujeme a podporujeme. Dětem umožňujeme, aby si samy volily z nabízených či dalších dostupných činností podle svého zájmu. Dbáme na pestrost výběru her, didaktických a dalších vzdělávacích aktivit.

Učitelky vytvářejí podmínky pro individuální, skupinovou i frontální činnosti. Děti mají příležitost účastnit se společných činností v různě velkých skupinách nebo zvolit aktivitu individuální. Prostor

tříd umožňuje učitelkám i dětem střídat formy práce podle záměru i obsahu tématu a podle potřeb dětí.

Učitelky dbají na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společné činnosti. Děti mají k dispozici relaxační lůžka či polštáře a paravány, které zajistí potřebný individuální prostor. Soukromí je zajištěno podle individuální potřeby dítěte i při osobní hygieně.

Při plánování činností vycházejí učitelky z konkrétního složení skupiny a z daného tématu v integrovaném bloku. V naší mateřské škole speciální je nanejvýš nutné respektovat individuální potřeby a aktuální možnosti dítěte. K tomu pomáhá učitelkám průběžná speciálně-pedagogická diagnostika, která poskytuje učitelkám obraz o pokrocích dítěte. Práce s dětmi je průběžně analyzována a konzultována oběma učitelkami na třídě a pokud je to třeba i s vedením školy, s rodiči i s dalšími odborníky.

Pro realizaci plánovaných činností zajišťují učitelky vhodné materiální podmínky. Třídy jsou dostatečně věcně vybaveny kvalitními hračkami, didaktickými hrami, kompenzačními pomůckami a metodickým materiálem jak v každé třídě, tak i v metodickém kabinetu. Vše je průběžně v rámci možností doplňováno. Při plánování vzdělávací činnosti se učitelky opírají o třídní vzdělávací programy, který vycházejí ze školního vzdělávacího programu. Pomůcky pro plánované činnosti si připravujeme včas a v dostatečném množství.

Ve třídách nejsou překračovány stanovené počty dětí a spojování tříd je maximálně omezeno.

Provoz mateřské školy speciální je od 6.00 - 16.00 hod.

Děti se scházejí od 6.00 – 6.30 hod. v jídelně školy, kde mají prostor pro volnou hru, a poté se rozcházejí do svých tříd. Učitelky zodpovídají za dítě až po osobním předání rodičem, nebo zákonným zástupcem.

Děti jsou přijímány do MŠ do 8. 00 hod. – pozdější příchod je nutno nahlásit předem zápisem do omluvného sešitu umístěného v šatně dětí nebo na telefonní číslo MŠS, popř. e-mailem.

Odpoledne si může zákonný zástupce dítě vyzvednout cca od 14.20 hod. Rodič se může nechat zastupovat jinou osobou při vyzvedávání dítěte z MŠS po podepsání písemné dohody.

Provoz v MŠS je s polodenním i celodenním stravováním (přesnídávka, oběd, svačina), s pečlivým dodržováním pitného režimu a pestré stravy s dostatečným množstvím čerstvé zeleniny a ovoce v průběhu celého dne. Dítě, které je přijato do MŠS, se stravuje vždy. Cena stravného na den je podle zveřejněného, vyvěšeného ceníku.

Denní režim:

6:00 – 8:00 Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelkám do třídy, volné spontánní zájmové aktivity, řízené a volné činnosti, individuální práce s dětmi.

8:00 – 8:30 Pohybové a jiné aktivity.

8:30 – 9:00 Osobní hygiena, dopolední svačina.

9:00 - 9:30 Řízené a volné činnosti a aktivity dětí zaměřené především na hry a zájmovou činnost, individuální práce s dětmi se SVP.

9:30 -11:30 Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost.

11:30 -12:00 Osobní hygiena, oběd, osobní hygiena.

12:00 -14:00 Příprava na odpočinek, spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí. Individuální práce s dětmi s nízkou potřebou spánku.

14:00 -14:30 Osobní hygiena, odpolední svačina, osobní hygiena

14:30 -16:00 Volné činnosti a aktivity dětí řízené učitelkami zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí ve třídě nebo na zahradě školy. Rozcházení dětí.

Škola se uzavírá po dohodě se zřizovatelem na dobu šesti týdnů v době letních prázdnin a na jeden týden v době vánočních prázdnin. Uzavření školy je oznámeno rodičům nejméně 3 měsíce předem. Dětem není zajišťován pobyt v náhradních mateřských školách vzhledem ke specifčnosti cílové skupiny a jejím potřebám.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování:

Při plánování vzdělávací práce a speciálně pedagogické intervence podporovat využívání nové odborné a didaktické literatury v rámci sebevzdělávání pedagogických pracovníků. Motivovat učitele k dalšímu vzdělávání prostřednictvím seminářů a kurzů.

Časový harmonogram: v průběhu platnosti ŠVP

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Všeobecné povinnosti pracovníků a jejich zodpovědnost jsou zakotveny v pracovním řádu školy. Dílčí povinnosti a obsah pracovní doby jsou zakotveny v jednotlivých pracovních náplních, které jsou součástí osobních

spisů zaměstnanců a všichni zaměstnanci jsou s nimi řádně seznámeni. Řízení mateřské školy probíhá na základě delegování pravomocí. Řídí se organizační strukturou stanovenou na základě platného organizačního řádu. Škola má stanoveny kontrolní mechanismy, které vymezují, kdo, co a jak často kontroluje a kdo za co zodpovídá. Kontrolní a hospitační činnost slouží jako nástroj k zefektivnění pedagogické práce. Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny oblasti chodu mateřské školy speciální, např. dodržení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu pro každé dítě, vedení záznamů o individuálním rozvoji dítěte, evaluace rozvoje každého dítěte. Všechny směrnice mateřské školy, které jsou závazné i pro zákonné zástupce, jsou dostupné jak na nástěnkách v šatnách dětí, tak elektronicky na webových stránkách školy.

Mateřská škola speciální má vytvořený funkční informační systém. Vnitřní informační systém mezi zaměstnanci je zajištěn poradami pedagogické rady (minimálně 4 x ročně), poradami s provozními zaměstnanci (dle potřeby), předáváním písemných informací na chodbě formou nástěnek, osobními sděleními, písemnými dokumenty ve sdílených složkách na třídních PC. Rodiče a veřejnost jsou informováni na webových stránkách školy, na nástěnkách v šatnách, na třídní schůzce pro rodiče (zpravidla 1x za rok), ústně při předávání dětí učitelkou, popřípadě telefonicky, emailem, na základě smluvené osobní schůzky.

Ředitelka přispívá k vytváření pozitivního sociálního klimatu ve škole, projevuje zaměstnancům důvěru a toleranci, dává jim prostor k samostatnému rozhodování o realizaci vlastních nápadů. Zapojuje učitelky do řízení mateřské školy, nechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Zásadní problémy týkající se školního vzdělávacího programu, vzdělávací činnosti nebo provozu mateřské školy se řeší společně.

Ředitelka školy hodnotí práci všech zaměstnanců. Využívá pravidla finančního ohodnocení, která jsou uvedena v organizačním řádu školy. Snaží se pozitivně zaměstnance motivovat k lepším výkonům a k dalšímu sebevzdělávání. Podporuje vzájemnou spolupráci pedagogických i nepedagogických pracovníků. Pedagogický sbor týmově pracuje.

Učitelky mateřské školy spolupracují s učitelkami základních škol a speciální základní školy ve městě (návštěvy učitelů, návštěvy předškolních dětí v přípravné třídě a 1. třídě). Nabízejí rodičům pedagogickou intervenci, popř. domlouvají konzultace se školním psychologem. Spolupracují s dalšími odborníky z řad lékařů a se školským poradenským zařízením. Naším cílem je především chránit dítě před negativními vlivy, které jeho vývoj a výchovu ovlivňují a ohrožují. Spolupráce s rodinou je zde nezbytná a velice důležitá, neboť nelze opominout skutečnost, že vliv rodiny je silnější a trvalejší.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy speciální je funkční, opírá se o předchozí analýzu výsledků a využívá konkrétní zpětnou vazbu k dosažení lepších pracovních a vzdělávacích výsledků. Plánování pedagogické činnosti vychází ze školního vzdělávacího programu, který je pro všechny třídy mateřské školy speciální závazný.

Školní vzdělávací program je výsledkem práce celého týmu pedagogických pracovníků. Za zpracování školního vzdělávacího programu zodpovídá ředitelka školy. ŠVP je klíčovým podkladem pro třídní vzdělávací program, který má každá třída vytvořený. Tento program reaguje na aktuální situaci a složení dětí ve třídě podle jednotlivých postižení. Zhotovení třídního vzdělávacího programu je zcela v kompetenci učitelek v konkrétní třídě.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Podporujeme spolupráci se základními školami ve městě, zejména s těmi, do kterých nejčastěji nastupují děti z naší speciální mateřské školy. Spolupráci rozvíjíme také s odborníky školského poradenského zařízení a dalšími z řad lékařů a psychologů. Do mateřské školy dochází pravidelně jako externí pracovník psycholog, který s dětmi provádí skupinovou terapii. Práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami vyžaduje průběžnou a dlouhodobou spolupráci učitelek a vedení školy s těmito odborníky.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický tým je tvořen ředitelkou školy, osmi učitelkami a čtyřmi asistentkami pedagoga. O provoz mateřské školy se starají nepedagogičtí pracovníci: školnice, vedoucí stravovny (hospodárka, ekonomka), kuchařka a uklízečka.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci, nebo se v požadovaném oboru vzdělávají.

Ředitelka školy podporuje týmovou spolupráci ve škole. Pedagogický sbor funguje podle jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogický sbor se průběžně vzdělává na odborných seminářích a samostudiem, ke svému vzdělávání přistupují všichni pedagogičtí pracovníci aktivně. Ředitelka školy zaměstnance podporuje v prohlubování vzdělání a umožňuje jim profesní růst v rozsahu možností mateřské školy a zřizovatele.

Ředitelka školy podporuje profesionalizaci svého týmu a vytváří podmínky pro to, aby se profesní kompetence učitelů zlepšovaly. Sama je v této oblasti učitelům příkladem.

Denní provoz mateřské školy je organizován tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Učitelky se při přímé pedagogické práci překrývají minimálně 2,5 hodiny. V každé třídě pracuje společně s učitelkou asistentka pedagoga. Asistentka pedagoga zná dobře charakteristiku dětské

skupiny ve třídě a specifické potřeby jednotlivých dětí. To je důležité pro vzájemnou a účelnou spolupráci učitelky s asistentkou.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci spolupracují, domlouvají se na pravidlech chodu školy a pravidla dodržují. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí se speciálními vzdělávacími potřebami).

Specializované služby, jako je logopedie, skupinová psychoterapie, ergoterapie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým nejsou učitelky mateřské školy dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky lékaři či pracovníky školního poradenského zařízení. Při vzdělávání dětí s logopedickými vadami, dysfatickým syndromem, vývojovou dysfázií, dyspraxií aj. spolupracuje naše škola se Speciálně pedagogickým centrem při Speciální základní škole, Mateřské škole a praktické škole v Ústí nad Labem, Pod Parkem 2788, příspěvkovou organizací, dále s Dětským centrem komplexní péče Demosthenes o.p.s., Mírová 2, Ústí nad Labem (Severní Terasa) a s dalšími poradenskými zařízeními v Ústeckém kraji.

3.7 Spoluúčast rodičů

Učitelé mateřské školy stejně jako ostatní zaměstnanci školy se snaží přistupovat k rodičům s respektem, důvěrou a taktem. V jednání s rodiči preferujeme otevřenost a vstřícnost. Respektujeme rodinu jako partnera ve výchově a vzdělávání dětí. K rodičům přistupujeme bez skepse, s nadějí a porozuměním.

Akceptujeme individuální vývojová specifika dětí a snažíme se výchovnou a vzdělávací činnost maximálně přizpůsobovat fyziologickým, kognitivním, sociálním i emocionálním potřebám dětí v naší mateřské škole. Obsah i formy vzdělávání jsou důsledně vázány k individuálním i specifickým potřebám dětí. Učitelé tyto potřeby jednotlivých dětí sledují, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a účastnit se podle svého zájmu různých programů a akcí, které škola organizuje (vánoční besídky, velikonoční tvoření s rodiči, oslavy Dne matek, oslava Dne dětí a rozloučení s předškoláky aj.). Uskutečňujeme besedy s rodiči, kteří mají zajímavé povolání nebo koníčka (policista, hasič, hudebník v divadle, učitel v základní umělecké škole). Rodiče se mohou zapojit do organizování exkurzí na svém pracovišti (vlakové nádraží, tiskárna, záchranářský vrtulník aj.). Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet na plánování programu mateřské školy.

Pravidelně informujeme rodiče (zákonné zástupce) o individuálních pokrocích dítěte. Významnou roli sehraává osobní kontakt při předávání nebo vyzvedávání dětí, kdy je s rodiči možno pohovořit, popř. při odchodu dětí po obědě, kdy jsou ve třídě obě učitelky. Rodiče informujeme o akcích školy také formou nástěnek a kalendářů umístěných v prostorách šatny. Jedná se o nástěnky informativní a objevují se zde sdělení: činnost ve třídě, kulturní akce, zajímavé akce ve školce – divadlo, návštěva ve školce, posezení s rodiči, informace o dětských nemocech, o plánovaných exkurzích či netradičních vycházkách. Ve spolupráci s rodinou se snažíme vytvořit optimální podmínky pro rozvoj každého dítěte. Komunikace o vývoji dítěte a výsledcích jeho práce je průběžná a obousměrná. Po telefonické domluvě je možno realizovat i časově náročnější konzultaci. V případě potřeby svoláváme schůzky rodičů nebo zasíláme aktuální informace prostřednictvím e-mailu. Pravidelně jsou také aktualizovány webové stránky školy, které obsahují informace pro rodiče.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech, jednají s rodiči (zák. zástupci) ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života rodiny, ctí její soukromí a vyhýbají se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

V naší mateřské škole speciální podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům ve výchovné péči o dítě. Využíváme kladných momentů a prvků rodinné výchovy při výchovné péči v mateřské škole (všímáme si vzájemného chování mezi rodiči a dětmi při běžném denním kontaktu, např. při převlékání v šatně či na společných akcích a setkáních). Obdobně se snažíme přistupovat k dítěti v mateřské škole. Všechny pozitivní prvky obohacují a posilují vztah mezi učitelkou a dítětem. Respektujeme rodinné tradice a zvyklosti. Díky vazbám s rodiči i prarodiči poznáváme blíže rodinný život dětí, vztahy v rodině, zvyky a tradice. Oslavujeme narozeniny dětí. Respektujeme postoj rodiny k náboženským otázkám. Ve škole nabízíme rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Rodiče, kteří projeví zájem, se mohou obrátit na učitelku a řešit svůj problém „mezi čtyřmi očima“ nebo ve spolupráci s psychologem, který do mateřské školy pravidelně dochází.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování:

Považujeme za důležité rozšířit pro rodiče konzultační chvílky, zaměřit se na práci s portfolií společně s rodiči a na posílení spoluúčasti rodičů na akcích školy.

Časový harmonogram: po celou dobu realizace ŠVP PV.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola speciální je zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona (ŠZ). Věnujeme se výchově a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Vzdělávání dětí se uskutečňuje na základě školního vzdělávacího programu, který je upravený podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí. Dětem se SVP zajišťujeme v naší mateřské škole naplnění jejich vzdělávacích možností tím, že jim poskytujeme podpůrná opatření (dále PO). Děti zařazené do mateřské školy speciální mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně realizujeme na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a poskytování pedagogicko-psychologických služeb,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání,
- zabezpečení speciálně pedagogické péče,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek, využívání alternativních a augmentativních komunikačních systémů,
- vzdělávání podle plánu osobního rozvoje,
- zajištění služeb asistenta pedagoga,
- snížení počtu dětí ve třídě.

Prostředí mateřské školy je pro dítě bezpečné s ohledem na jeho speciální potřeby (zvýšený bezpečnostní dohled, částečně bezbariérový přístup). Je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách mateřské školy pomocí dostupných technických prostředků nebo pedagogických či nepedagogických pracovníků.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Snažíme se o plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se SVP je volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. V mateřské škole mají děti se SVP k dispozici dostatek kompenzačních a didaktických pomůcek podle svých speciálních potřeb a doporučení ŠPZ. Jedná se o pomůcky pro rozvoj sebeobsluhy a orientaci, pro stimulaci kognitivního vývoje, stimulaci smyslů, pro rozvoj řečových schopností a komunikačních

dovedností (piktogramy obrázkové slovníky), pro rozvoj motoriky a grafomotoriky, pomůcky pro relaxaci (sedací vaky, balanční desky a balanční padák).

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelé zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Důležitou podmínkou úspěšnosti vzdělávání dětí se SVP je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. V mateřské škole zajišťujeme speciálně pedagogickou péči v každé třídě a každý den.

Na každé třídě se uplatňují níže uvedené postupy s přihlédnutím ke speciálním potřebám jednotlivých dětí:

- každodenní kolektivní i individuální stimulace řečové výchovy (prováděná dechová cvičení, gymnastika mluvidel a jazyka, orofaciální cvičení, rozvíjení rytmu řeči a slovní zásoby),
- stimulace zrakového a sluchového vnímání,
- aktivity na podporu kognitivního vývoje,
- zařazována jsou grafomotorická cvičení s používáním trojhranného programu,
- využívají se relaxační aktivity podle potřeb dětí,
- podle pokynů očního lékaře jsou prováděna pleoptická cvičení, používán přístroj CAM, optotyp, modročervené brýle,
- předškolní děti mají možnost navštěvovat psychoterapii (skupinovou i individuální), kterou vede a zajišťuje klinická psychologka, která do MŠ dochází pravidelně a provádí s dětmi předškolního věku ze všech tříd skupinovou terapii. Zajišťuje také supervizi a odborné konzultace pro zákonné zástupce.

Naší snahou je vytvořit podmínky pro pozitivní přijetí dětí, prostředí bezpečí a důvěry, aby se děti do mateřské školy těšily a rozvíjely se v souladu s doporučením ŠPZ.

K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Spolupracujeme se ŠPZ a v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství.

Do mateřské školy jsou přijímány děti s 2. – 5. stupněm podpory, který jim byl přiznán školským poradenským zařízením na základě provedené psychologické, resp. speciálně pedagogické diagnostiky. Počet dětí ve třídě je v souladu s právními předpisy snížen. Celkem se ve čtyřech třídách mateřské školy vzdělává 37 dětí. Nízký počet dětí ve třídě umožňuje věnovat se dětem individuálně a v souladu s jejich speciálními vzdělávacími potřebami.

V každé třídě mateřské školy trvale pracuje jeden asistent pedagoga. Mezi jeho hlavní činnosti patří poskytovat ve třídě podporu učitelům při organizaci a realizaci vzdělávací činnosti. Pomáhá dětem s přizpůsobením se školnímu prostředí. Pomáhá při komunikaci s dětmi. Podle pokynu učitele s dítětem individuálně pracuje, podporuje sebeobsluhu a samostatnost dítěte a jeho zapojení do vzdělávacích činností. Zajišťuje jeho bezpečnost a umožňuje naplňovat individuální i speciální potřeby dítěte.

Vhodným způsobem komunikace pomáháme vytvářet pozitivní sociální klima v celé mateřské škole.

Úprava podmínek a harmonogram zlepšování:

Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků - kurzy o nových metodách a prostředcích speciálně pedagogické péče o děti. Zajišťovat plynulé obnovování kompenzačních a didaktických pomůcek.

Časový harmonogram: v průběhu platnosti ŠVP

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pedagogičtí pracovníci si jsou vědomi faktu, že také děti se SVP mohou vykazovat nadání v určitých oblastech, proto se snaží pomocí diagnostických metod toto nadání odhalit a podporovat, doporučit rodičům spolupráci s příslušnou organizací, která bude schopna je dále rozvíjet. Naší snahou je využít potenciál každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, schopnosti, potřeby a zájmy. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. V mateřské škole máme vhodné materiály, knihy i didaktické pomůcky, kterými můžeme rozvíjet kognitivní potenciál dítěte. Učitelé jsou schopni podporovat zvědavost dítěte, povzbuzují ho ke kladení otázek, umožňují mu hledat vlastní cesty a způsoby řešení, rozvíjejí jeho tvořivost a originalitu.

V případě potřeby mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Třídy mateřské školy jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti, jejichž přirozená potřeba volného pohybu a spontánní hry je pro toto období příznačná. Vnitřním uspořádáním tříd vytváříme prostředí, v němž mohou děti tuto svou potřebu naplnit; ve třídách se nacházejí hračky, které podněcují pohybovou aktivitu (auta, kočárky, sportovní náčiní), podporují rozvoj manipulačních schopností (stavebnice, kolejnice s vláčky, vkládačky), rozvoj senzomotorických dovedností (zvukové hračky, dětské hudební nástroje) a nabízejí prostor ke spontánní hře formou napodobování (panenky, kuchyňky, hračky napodobující předměty denní potřeby). Každá třída je rovněž vybavena koutkem s knihami včetně leporel vhodných pro dvouleté děti a výtvarným koutkem s nabídkou vhodných pomůcek a materiálu pro podporu spontánního výtvarného projevu a tvořivosti. Vybavení třídy i celkový režim dne je uspořádán tak, aby umožňoval malým dětem uspokojení potřeby průběžného odpočinku. Učitelky vzdělávací nabídku realizují úpravou samotného prostředí, vhodným výběrem hraček, sportovního náradí, dětských hudebních nástrojů, ale i běžnými předměty a různými materiály (písek, voda, modelovací hlína, barvy, látky, dřevěné kostky a špalíky). Dvouleté dítě se učí experimentováním, objevováním a napodobou.

V mateřské škole jsou dvouleté děti zařazovány do věkově heterogenních tříd. Materiální prostředí vyhovuje uspořádáním pro dvouleté děti, je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Hračky a pomůcky, které jsou dvouletým dětem běžně dostupné, odpovídají věkovým specifikám těchto dětí. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostor je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Děti mají k dispozici relaxační koutky, sedací vaky, molitanové bloky, bazén naplněný míčky.

MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Adaptační období je možné prodlužovat podle potřeb dítěte tak, aby bylo zvykání na nové prostředí pro dítě postupné a šetrné.

Dítěti umožňujeme používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitelky poskytují dětem pestrou paletu činností zaměřenou na celkový rozvoj dítěte, posilování hrubé i jemné motoriky a smyslového vnímání. Pro většinu řízených činností prováděných s aktivní účastí dětí mladších tří let je využívána spolupráce učitelky i asistentky, popř. dvou učitelek. Umožňujeme dětem, aby měly dostatek prostoru i času na spontánní hru. Frontální činnosti při práci s dvouletými dětmi zařazujeme opodstatněně, např. tehdy, když podporujeme danou aktivitou pocit sounáležitosti (společné přivítání, společné přání kamarádovi k narozeninám, společné přání k jídlu apod.) nebo potřebujeme u dítěte vytvořit určitý návyk (při návratu z pobytu venku návštěva toalety a mytí rukou).

Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, vytvářejí bezpečné a jisté prostředí, respektují aktuální potřeby dítěte a preferují vlídnou a trpělivou komunikaci s dítětem. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola speciální je určena dětem se speciálními vzdělávacími potřebami ve věku od tří, resp. dvou do šesti, resp. sedmi let. Dětem jsou poskytována podpůrná opatření, např. kompenzační pomůcky, úprava vzdělávacího procesu – organizace, metod, forem a přístupů, snížený počet dětí ve třídě, předměty speciálně pedagogické péče, využití dalšího pedagogického pracovníka, poradenská pomoc aj. Ve škole jsou vzdělávány děti především s mentální retardací, tělesným postižením, poruchami řeči a komunikace, poruchami autistického spektra, souběžným postižením více vadami. Mateřská škola disponuje **čtyřmi třídami** s celkovou kapacitou **37 dětí**.

1. třída: Opičky (1. patro školy) - 10 dětí
2. třída: Tučňáci (1. patro školy) - 9 dětí
3. třída: Delfínci (2. patro školy) - 9 dětí
4. třída: Papoušci (2. patro školy) - 9 dětí

Výběr uplatňovaných metod a forem práce ve všech třídách podléhá speciálním a individuálním potřebám dětí. Jsou preferovány formy individuálního přístupu, diferenciací obsahu a náročnosti aktivit, skupinové a kooperativní aktivity, dále jsou využívány metody prožitkového učení, situačního sociálního učení, didaktická hra, experimentování, dramatizace, relaxace.

Všechny děti učíme formou hry, která je pro ně zcela přirozená. Začínáme na jejich úrovni a postupně hru rozvíjíme. Důraz klademe na konkrétní činnosti, manipulaci s předměty a jednoduché experimenty v modelových situacích: tvoříme, vaříme, pečeme, podnikáme výlety, aby děti získaly dostatečné množství zážitků, které jim pomohou si některé jevy zapamatovat. Ve výuce dětem přibližujeme svět pomocí vizualizace využitím konkrétních předmětů, modelů nebo obrázků. Zviditelňujeme činnosti obrazovými procesuálními schématy – např. mytí rukou, oblékání, svlékání, obouvání, zapínání. Využíváme také audiovizuální techniku – osobní počítač, tablet, programovatelné hračky (Bee-Bot, programovatelný vlak Lego Duplo). Uplatňujeme prvky strukturovaného učení – třídy jsou rozdělené na koutky podle vykonávaných činností, což dětem usnadňuje orientaci v prostoru. U neverbálních dětí využíváme prostředky augmentativní a alternativní komunikace (př. VOKS).

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy mají věkově heterogenní uspořádání. Strategie rozdělení dětí do tříd vychází z věku dítěte a z druhu/typu/míry speciálních vzdělávacích potřeb. Mimo jiné je brán v úvahu zájem a přání rodičů i sourozenecké vazby.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě je zajištěno zpravidla od 9 - 12 hod. Výjimkou jsou pouze mimořádné situace. V každé třídě je také přítomna asistentka pedagoga zpravidla od 7 - 14 hod. Mezi činnosti se souběžným působením učitelů patří dopolední aktivity, pobyt venku, příprava na oběd a společné stolování v době oběda, příprava a realizace třídních a společných školních akcí. Spolupráci obou učitelek a asistentky na třídě vyžaduje realizace vstupní a evaluační speciálně pedagogické diagnostiky. Na počátku přijetí dítěte do mateřské školy provádíme vstupní speciálně pedagogickou diagnostiku dítěte. Obsahová stránka diagnostiky se týká zjišťování úrovně motoriky, zjišťování sociability, zjišťování úrovně komunikace a řečových schopností, rozumových schopností, úrovně sebeobsluhy a zjišťování úrovně smyslového vnímání. Na základě vstupní speciálně pedagogické diagnostiky zvolíme vhodné výchovně-vzdělávací postupy. Respektujeme věkové a individuální potřeby a předpoklady každého dítěte. Každému dítěti vypracujeme Plán osobního rozvoje. Ten se hodnotí dvakrát ročně. Zde je spolupráce učitelek a asistentky pedagoga nezbytná.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis dětí se koná každým rokem v průběhu měsíce května, termín je zveřejněn na internetových stránkách školy a vyvěšen na informační tabuli ve škole a na viditelném místě na budově školy. Děti jsou přijímány na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) – speciálního poradenského centra (SPC), nebo pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a zároveň na základě odborného lékařského doporučení (klinický logoped, psycholog, oční lékař), popř. pediatra. Součástí žádosti o přijetí do MŠ je potvrzení lékaře o řádném očkování u dětí mladších 5 let. Každé přijaté dítě ve věku 2 – 5 let musí splňovat podmínky stanovené v §50 zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, tj. musí mít všechna stanovená povinná očkování nebo dokladovat, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže podrobit očkování pro trvalou kontraindikaci. Doporučení od ŠPZ je hlavním kritériem přijetí. Rozhodnutí o přijetí je zveřejněno na přístupném, veřejném místě MŠ, rozhodnutí o nepřijetí dítěte do MŠ je vydáno do 30 dnů po zápisu podle správního řízení a obdrží jej zákonný zástupce dítěte písemně. Rodiče jsou povinni při nástupu dítěte poskytnout veškeré informace nutné k řádné evidenci dítěte (rodné číslo, zdravotní pojišťovna, tel. spojení na rodiče pro případ náhlého onemocnění). Veškeré změny je

nutné nahlásit. Po dohodě se zákonným zástupcem je stanovena délka denní docházky dítěte do mateřské školy. Před nástupem dítěte do kolektivu může být dle dohody s rodiči určená adaptační doba, kdy si dítě postupně zvyká na kolektiv dětí. Tato doba může být různě dlouhá podle dohody rodičů s učitelkami na třídě a na základě individuálních potřeb dítěte. Děti mohou být do MŠ školy přijímány i v průběhu školního roku, pokud se uvolní místo a dovoluje to kapacita školy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naší filozofií je vytvářet mateřskou školu rodinného typu s úzkými vazbami na rodiče. Výchovně vzdělávacím působením chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí. Profilace školy je zaměřena na všestranný a harmonický rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby, vývojové zvláštnosti či speciální potřeby, na uspokojování základních psychických potřeb v prostředí bez zbytečného spěchu, kde se děti budou cítit dobře, kde vládne kamarádská nálada, pochopení a láska. Usilujeme o rozvoj samostatných a zdravě sebevědomých dětí cestou přirozené výchovy. Vedeme děti k tomu, aby si osvojovaly v rámci svých možností a potřeb základy klíčových kompetencí a získávaly tak předpoklady pro celoživotní vzdělávání.

Školní vzdělávací program je přizpůsoben vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí, které navštěvují naši mateřskou školu. Vytváříme pro děti vhodné, vstřícné, podnětné, a obsahově bohaté vzdělávací prostředí, v němž se děti mohou cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně. Zajišťujeme dětem možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem. Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálně různým potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Program zahrnuje všechny oblasti vývoje dítěte a nabízí taková témata, která seznamují děti s realitou a připravuje děti na postupný a plynulý přechod do 1. třídy základní školy. Základní vizí školy je rozvíjení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, jeho učení, hlavně prožitkové poznání a osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získání osobní samostatnosti a soběstačnosti v rámci svých možností. Se všemi zaměstnanci se snažíme o zdravé prostředí s radostnou atmosférou, tolerancí a pohodou, klidem a citovým zázemím. Ze stran personálu jsou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí, psychologická a didaktická specifika vzdělávání dětí předškolního věku.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavním cílem naší mateřské školy je vzdělávat a vychovávat děti se speciálně vzdělávacími potřebami prostřednictvím předmětů speciálně pedagogické péče a individuálních a reedukačních a kompenzačních činností. Veškeré činnosti respektují možnosti dítěte. Dlouhodobým cílem naší mateřské školy je komplexní péče o děti, zaměřená na rozvoj osobnosti dítěte, na zdravý, citový, rozumový a tělesný rozvoj a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Cíle našeho vzdělávacího programu vycházejí z rámcových cílů

předškolního vzdělávání deklarovaných v RVP PV a jsou upraveny pro potřeby dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dlouhodobé cíle:

- Chránit duševní i tělesné zdraví dítěte.
- Rozvíjet individualitu, samostatnost, zdravé sebevědomí dítěte, uspokojovat dětské potřeby a zájmy.
- Zajišťovat dítěti dostatek podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Seznamovat děti s přírodním prostředím, které je obklopuje a vytvářet pozitivní vztah k přírodě, chránit životní prostředí.
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, obohacovat jeho sociální zkušenost.
- Osvojit si elementární poznatky o mezilidských vztazích a komunikaci mezi lidmi.
- Umožňovat rozvoj každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností, zájmů a potřeb.
- Rozvíjet vstřícný vztah dítěte k poznávání a učení, rozvíjet jeho adaptaci na změny.
- Rozvíjet vztah dítěte ke svému okolí – k přírodě, k obecně lidským, společenským a kulturním hodnotám.
- Hravým způsobem směřovat k osobní pohodě a spokojenosti všech dětí s ohledem na jejich individualitu.
- Vytvářet kamarádské společenství s neformálními vztahy, v němž všechny útvary MŠ budou pracovat jako jeden tým v souladu se školním vzdělávacím programem.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

V předškolním vzdělávání uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené tak, aby odpovídaly možnostem dítěte se speciálními potřebami. Při práci s dětmi se nám osvědčila didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Vzdělávací činnosti neprobíhají pouze v omezeném časovém úseku, ale mohou být realizovány kdykoliv v době pobytu dítěte v MŠ. Uplatňujeme integrovaný přístup na základě tematických bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vycházejí ze života dítěte, jsou smysluplné a pro dítě zajímavé.

Využíváme především **formu individualizovanou**, činnosti jsou připravovány záměrně pro konkrétní dítě a vycházejí ze speciálních a individuálních potřeb dítěte, z jeho dispozic a zájmů. Svě místo ve vzdělávání dětí se SVP má také **forma individuální**, umožňuje dítěti pracovat

samostatně, vlastním tempem a svým způsobem. V práci hojně zařazujeme **formu skupinovou**, která preferuje kooperativní učení a vede děti k vzájemné pomoci, sdílení společných zážitků a spolupráci. Používáme také **frontální formu** vzdělávání. Umožňuje učiteli pracovat se všemi dětmi najednou a využíváme ji např. při ranním vítání v komunitním kruhu nebo při reflektivních a sebereflektivních činnostech. Učitel je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Metody vzdělávání:

V mateřské škole klademe velký důraz na celkovou soběstačnost a samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Při práci s dětmi se SVP učitelé pečlivě volí různé metody práce v závislosti na zvolených cílech, na herní či didaktické aktivitě a především podle speciálních a individuálních potřeb dětí. Ze slovních metod používáme metodu vyprávění, vysvětlování, popis a rozhovor. Pro aktivity, které vyžadují uplatnění názorně demonstračního postupu, využíváme metodu předvádění a pozorování. Velmi dobře se nám osvědčily metody napodobování, manipulování a experimentování. Preferovanými metodami je didaktická hra, metody prožitkového učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení a učení na základě praktické zkušenosti.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami respektujeme rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání deklarované v RVP PV, zároveň reagujeme na podpůrná opatření doporučená speciálně pedagogickým centrem či pedagogicko-psychologickou poradnou. Při všech činnostech klademe důraz na pozitivní prožitky a pohodu dětí, jde nám o to, aby se cítily jistě a bezpečně. V rámci podpůrných opatření 2. - 5. stupně identifikujeme individuální potřeby každého dítěte se záměrem dosáhnout jeho maximálního pokroku. Zaměřujeme se na rozvoj řeči, nápravy logopedických obtíží, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj hrubé i jemné motoriky, sociální interakce, hry. Pracujeme na rozvoji smyslového vnímání, což podporujeme různými formami stimulace (sluchová, zraková, bazální...), rozvoj komunikace podporujeme využíváním metod alternativní a augmentativní komunikace, mluvené slovo doprovázíme znaky (znak do řeči...), používáme komunikační knihy, obrázky (program VOKS), fotografie...

Na počátku přijetí dítěte do mateřské školy realizujeme vstupní speciálně pedagogickou diagnostiku dítěte. Na základě vstupní speciálně pedagogické diagnostiky a doporučení ŠPZ zvolíme nejvhodnější výchovně-vzdělávací postupy. Respektujeme věkové a individuální potřeby a předpoklady každého dítěte. Pro děti, kterým nebyl doporučen IVP, vytváříme plán osobního rozvoje (POR), který má dokumentovat, jakým způsobem je zajištěna individualizace ve vzdělávání. Obsah POR se ve značné míře shoduje s náležitostmi požadovanými právní normou u IVP. Plán osobního rozvoje se hodnotí dvakrát ročně. Při tvorbě POR dítěte a jeho evaluaci je spolupráce učitelek a asistentky nezbytná. S hodnocením pokroků dětí jsou seznámeni jejich zákonní zástupci.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Je-li součástí doporučení ŠPZ vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (dále také IVP), zpracováváme tento dokument v co nejkratší době po přijetí dítěte. IVP je zpravidla doporučen tehdy, když se speciální vzdělávací potřeby dítěte a míra podpůrných opatření významně liší od školního vzdělávacího programu, resp. je-li potřeba provést úpravy obsahu, metod či forem vzdělávání, popř. výstupů; zpracováváme jej vždy na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP je součástí dokumentace dítěte. Obsahuje údaje o skladbě poskytovaných podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Jsou v něm uvedeny údaje o pedagogických pracovnících, kteří se podílejí na vzdělávání dítěte i jméno pedagogického pracovníka školského pedagogického zařízení, se kterým škola spolupracuje. Za účelem získání co nejvíce informací využíváme především metodu pozorování dítěte ve třídě při skupinových či individuálních činnostech, a následně provedeme speciálně pedagogickou diagnostiku. IVP vytvářejí učitelky jednotlivých tříd a konzultují jej se zákonnými zástupci dítěte. IVP se může v průběhu roku doplňovat a měnit, je hodnocen zpravidla dvakrát ročně.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji je uplatňována individuální nebo skupinová forma činností. V plné míře jsou akceptována vývojová specifika (individualizace a diferenciací).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů jako je jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte. Při vzdělávání dětí od 2 do 3 let jsou maximálně využívány metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii - situační učení, spontánní sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Při podpoře dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka dodržujeme tyto zásady:

- Získáme pozornost dítěte, hovoříme pomalu a srozumitelně.
- Sdělení jsou krátká, často jednoslovná, zpočátku se ustálíme na jednotných výrazech, nepoužíváme synonyma.
- Pracujeme s vizuální podporou – s obrázky, fotografiemi, piktogramy, ale také gesty a znakem do řeči, používáme podpůrné výrazové prostředky, jako je mimika nebo intonace.
- Dáváme dítěti dostatek času na reakci, aby se mohlo samo vyjádřit; na případnou chybu neupozorňujeme ani ji neopravujeme, ale zopakujeme správně, aby mělo správný sluchový vjem.
- Dítě musí mít jistotu, že je lepší vyjádřit se chybně než mlčet.

Dítěti s OMJ se věnujeme více individuálně, upřednostňujeme klidnější činnosti v menších skupinkách. Samozřejmostí je individuální logopedická péče, resp. rozvoj řeči a správný mluvní vzor po celou dobu pobytu v mateřské škole.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Káčátka poznávají nové kamarády

Název integrovaného bloku	Káčátka poznávají nové kamarády
Oblast	Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v rámci tohoto integrovaného bloku, bude seznamovat děti s prostředím mateřské školy a s novými kamarády. Podporovat duševní jejich pohodu, zdatnost a odolnost, podporovat utváření vztahů k jinému dítěti a k dospělému. Zvládnout odloučení na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory. Uplatňovat základní hygienické návyky, postarat se o sebe a své osobní věci. Vytvářet povědomí o okolním světě a jeho dění. Seznamovat je s pravidly chování ve vztahu k druhému. Prostřednictvím různých komunikačních prostředků (zvuky, slova, znaky, gesta či obrázky) vést děti k vyjadřování svých myšlenek, pocitů, názorů a potřeb, k bezpečné orientaci v prostředí MŠ a jejím okolí. Podporovat adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy a začlenění mezi své vrstevníky, spolupráci s rodinou.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Já a moji kamarádi. Naše školka. Moje rodina. Co děláme celý den. Co už umím.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	posilování prosociálního chování ve vztahu k	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.2 Káčátka a barevný podzim

Název integrovaného bloku	Káčátka a barevný podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v rámci tohoto integrovaného bloku, bude pozorování a pojmenování změn, které přináší podzim. Budeme rozvíjet estetické vnímání podzimní krajiny a všimnout si změn v přírodě. Zaměříme se na význam zeleniny a ovoce pro zdraví lidí. Děti budou vedeny k upevňování zdravých životních návyků a postojů. Prostřednictvím rozvoje komunikačních schopností a dovedností budeme podporovat vyjadřování svých myšlenek a pocitů, rozšiřovat slovní zásobu v rozsahu zvoleného dílčího tématu. Při činnostech budeme rozvíjet smyslové vnímání dětí a manipulační dovednosti. Zaměříme se na vytváření elementárního povědomí o okolním světě, kultuře a tradicích.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Babiččina zahrádka. Les a lesní plody. Vůně a chutě podzimu. Strašidel se nebojíme.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření základů pro práci s informacemi	praktických ukázek v okolí dítěte
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

6.1.3 Káčátka se připravují na zimu

Název integrovaného bloku	Káčátka se připravují na zimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v tomto integrovaném bloku, bude budování otevřeného a odpovědného postoje k životnímu prostředí. Učit děti vnímat přírodu, která je obklopuje, rozvíjet v nich pocit sounáležitosti s ní a naučit se ji chránit. Seznámíme děti blíže s ekosystémem lesa, se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí. Budeme si všimnout barev podzimní přírody. Vydáme se na výlet podzimní přírodou za zvířátky do blízkého lesa, při němž se seznámíme se základními dopravními prostředky, dopravními značkami a bezpečným chováním chodců. Povedeme děti k vyjádření svých názorů, poznatků, myšlenek a pocitů, i k rozvíjení záměrného pozorování. Při pobytu v lese procvičíme chůzi v nerovném terénu a zdolávání překážek. Budeme popisovat obrázkové i skutečné situace. Zaměříme se na určování počasí, charakteristiku podzimního počasí a správné oblékání vzhledem k počasí. Osvojíme si bezpečné návyky při chůzi ve dvojicích a při přecházení vozovky, procvičíme pojmy vlevo, vpravo, reakci na domluvený signál. Ve spolupráci s rodiči budeme rozvíjet tvořivost dětí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Zvířátka a ptáci na podzim. Moje tělo a zdraví. Počasí na podzim. Letí drak do oblak.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		obouvat apod.)
	uvědomění si vlastního těla	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	rozvoj komunikativních dovedností	utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost poznat napsané své jméno naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		rozhodovat o svých činnostech
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

6.1.4 Káčátka a vánoční čas

Název integrovaného bloku	Káčátka a vánoční čas
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v rámci tohoto integrovaného bloku, bude rozvoj prosociálního chování, podpora sebedůvěry a posilování mezilidských vztahů. Budeme s dětmi pozorovat, zkoumat a objevovat svět okolo nás, seznamovat děti se svátky, lidovými tradicemi a zvyky, které provází adventní čas. Přirozeným způsobem budeme rozvíjet emocionální stránku dětí a posilovat řečové schopnosti. Zaměříme na přípravu oslavy Vánoc v MŠ. Společně s dětmi a jejich rodiči prožijeme adventní čas naplno, ale v klidu, v pohodě, bez spěchu a stresu. Děti při společné přípravě oslavy vánočních svátků získají poznatky o okolním světě (tradice jiných národů), o zimním počasí, o časových pojmech (adventní kalendář). Všechny činnosti budou tematicky sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, „pečení cukroví“, výroby přáníček, zpívání koled, přípravy

Název integrovaného bloku	Káčátka a vánoční čas
	besídka a ke společnému radostnému prožívání vánočního času. Podpoříme rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Brzy přijde Mikuláš. Pečeme vánoční cukroví. Zelenej se, jedličko. Vánoce jsou tady.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla
	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je zachovávat	přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	
	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.1.5 Káčátka a zimní radovánky

Název integrovaného bloku	Káčátka a zimní radovánky
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou v rámci tohoto integrovaného bloku realizovány, bude přiblížit dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny v počasí. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. V souvislosti s tím budeme poznávat i lidské tělo. Povedeme děti k pozorování a poznávání zimní přírody. V tomto integrovaném bloku budeme věnovat pozornost rozvoji paměti, pozornosti a řečových schopností. Při hrách na sněhu budeme přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí. Budeme pozorovat změny v přírodě a rozvíjet u dětí kladný citový vztah k živé přírodě. Vysvětlíme si zásady bezpečného chování při pohybu na sněhu a ledu, povedeme děti k uvědomění si vlastního těla, k péči o své zdraví.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Zasněžené město. Zvířátka a ptáci v zimě. Zimní sporty a radovánky. Pečujeme o své zdraví.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat
Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

6.1.6 Káčátka a svět pohádek

Název integrovaného bloku	Káčátka a svět pohádek
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v tomto integrovaném bloku, bude prostřednictvím hraček a pohádkových příběhů v dětech podporovat rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, rozvoj řeči a vzájemné komunikace, rozvoj pozvánacích procesů, podněcovat představivost a fantazii. Zaměříme se na probouzení citu pro spravedlnost a pravdu, na posilování prosociálních schopností a vzájemného prožívání. Pohádkový svět uvede dítě do světa kultury i umění a pomůže založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a o životě v něm. V souvislosti s pohádkami se zaměříme na řešení problémových situací, posílíme dětskou sebedůvěru a schopnost se rozhodovat v běžných i méně běžných situacích. Upevníme základní návyky společenského chování při společných akcích, např. karnevalu, návštěvě muzea, divadla, knihovny.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Za pohádkou. Máme se rádi. Kniha je můj kamarád. Těšíme se na karneval.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj kooperativních dovedností	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) spolupracovat s ostatními
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		spolupracovat s ostatními
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma chápat slovní vtip a humor
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

6.1.7 Káčátka a příroda na jaře

Název integrovaného bloku	Káčátka a příroda na jaře
Oblast	Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v tomto integrovaném bloku, je posilovat pozitivní vztah k přírodě a k životu ve všech jeho formách. Budeme pozorovat změny v přírodě spojené s příchodem jara, učit se rozpoznat známky jara, zapojit se do péče o čistotu prostředí ve třídě i ve školce, pomáhat při úklidu školní zahrady, připravit záhony pro jarní setí. Při pozorování jarní přírody rozvineme poznatky a dovednosti (motorické, estetické i poznávací) v souvislosti s daným ročním obdobím. Posílíme dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování. Budeme přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti dětí a přenášet je do přírody.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Příroda se probouzí. Jaro na zahrádce. Život na farmě. Zvířátka a jejich mláďátka.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	vytváření základů pro práci s informacemi	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímá si změn a dění v nejbližším okolí zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	využívat zkušeností k učení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

6.1.8 Káčátka a svět kolem nás

Název integrovaného bloku	Káčátka a svět kolem nás
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v rámci tohoto integrovaného bloku, je rozvíjet u dětí povědomí o okolním světě, upevňovat jejich pozitivní vztah k němu a seznamovat je s technickým, přírodním i kulturním prostředím pomocí her i pracovních aktivit. Dětem připomeneme tradice spojené s velikonočními svátky a prostřednictvím výtvarných i pracovních aktivit budeme rozvíjet jemnou motoriku a manuální dovednosti dětí. Při pobytu v přírodě budeme rozvíjet pohybové schopnosti a fyzickou zdatnost dětí. Osvojíme si poznatky důležité pro podporu bezpečí a seznámíme se s prací některých dospělých. Zaměříme se na dopravní výchovu a zdokonalíme se v zásadách správného chování v dopravních prostředcích. Realizované aktivity budou zároveň podporovat a posilovat u předškoláků znalosti a dovednosti související se zápisem do základní školy. V rámci tohoto bloku budou také rozvíjeny a upevňovány pozitivní sociální vztahy a prosociální postoje mezi dětmi v mateřské škole prostřednictvím společné oslavy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Čas Velikonoc. Brzy půjdu k zápisu. Věci a materiály kolem nás. Den Země. Vesmír nás láká. Doprava ve městě. Čarodějnické radovánky.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj a užívání všech smyslů	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		postoje a vyjadřovat je
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	o chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	o chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	o chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.1.9 Káčátka poznávají svůj domov a rodinu

Název integrovaného bloku	Káčátka poznávají svůj domov a rodinu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v tomto integrovaném bloku, bude rozvíjení řečových schopností a komunikativních dovedností, podpora správného soužití ve společnosti druhých lidí, posilování pravidel společenského styku, rozvíjení citů, vůle a sebedůvěry dítěte. Zároveň se budeme prostřednictvím společných akcí a dílčích činností orientovat na vytvoření základního povědomí o nejbližším okolním světě dítěte a dění v něm, na rozvíjení environmentální senzitivity dítěte a posilování kladného postoje k přírodě a prostředí, ve kterém dítě žije. Podstatou tohoto integrovaného bloku bude poskytnout dětem dostatek příležitostí k poznávání své rodiny a svého nejbližšího okolí, živé přírody, k upevňování manuálních dovedností spojených s aktivitami na školní zahradě, k rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Moje rodina. Maminka má svátek. Naše země. Místo, kde bydlím. Když všechno kvete. Na louce a u rybníka.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	rozhodovat o svých činnostech sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.1.10 Káčátka se těší na léto

Název integrovaného bloku	Káčátka se těší na léto
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v rámci tohoto integrovaného bloku, bude posilovat a upevňovat znalosti, dovednosti a postoje, které si děti osvojily během školního roku. Budeme rozvíjet u dětí vědomí, že jsou součástí společenství, které jim poskytuje bezpečí, oporu a posiluje jejich důvěru ve vlastní schopnosti. Podporuje jejich duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost, upevňuje pravidla společenského soužití a jejich spoluutváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí. Realizované činnosti budou vytvářet příležitost pro rozvoj poznávání, kreativity a sebevyjádření a vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Den dětí celého světa. V zoologické zahradě. Léto, co nám přineseš? Hurá, na výlet.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech zorganizovat hru přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj a užívání všech smyslů	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	poznávání sebe sama, rozvoj	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	izachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

6.1.11 Káčátka a letní dobrodružství

Název integrovaného bloku	Káčátka a letní dobrodružství
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem činností, které budou realizovány v tomto integrovaném bloku, je vytvářet dětem dostatek příležitostí k rozvoji pohybových a manuálních dovedností, k rozvoji poznávacích procesů, představivosti a kreativity. Vytvářet dostatečný komunikační prostor pro sdílení dětských zážitků po návratu z letních prázdnin. Posilovat jejich chuť se učit a poznávat nové věci vlastní činností, obohacovat se vzájemně o nové zkušenosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Léto, cos nám přineslo. Mořský svět. U dědy a babičky. Pirátské léto. Rytíři na hradě.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	všímat si změn a dění v nejbližším okolí vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

V každé třídě mateřské školy pracují učitelé podle třídního vzdělávacího programu (TVP). Třídní vzdělávací program konkrétně vystihuje vzdělávání dětí v konkrétní třídě. Je materiálem spíše pracovním, a tedy neveřejným. Struktura i obsah mohou být různé, ale musí vycházet ze školního vzdělávacího programu. Zpravidla si TVP učitelé vytvářejí průběžně a operativně jej dotvářejí a doplňují. V TVP učitelé tvořivě využívají aktuální vzdělávací příležitosti, uplatňují evaluační postupy, využívají jejich výsledky a snaží se postupovat s ohledem na speciální i individuální zájmy a potřeby dětí.

Vzdělávací nabídka vychází ze ŠVP a má podobu integrovaných bloků. Zpravidla obsahuje témata, cíle (v podobě záměrů či výstupů) a činnosti, včetně předmětů speciální péče.

Podoba zpracování TVP se v každé třídě liší (myšlenková mapa, tabulky, volný text) podle záměrů a představ učitelů. TVP jsou dotvářeny postupně v návaznosti na průběh a výsledky vzdělávání dětí ve třídě. Z tohoto důvodu je volně a pružně zpracovaný plán často porovnáván, vyhodnocován a doplňován.

6.3 Dílčí projekty a programy

DIGITALIZUJEME ŠKOLU - 2022

V roce 2022 se mateřská škola zapojila do projektu MŠMT **DIGITALIZUJEME ŠKOLU – realizace investice Národního plánu obnovy – komponenta 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace**. Získané finanční prostředky přispěly na vybavení školy digitálními pomůckami pro rozvoj informatického myšlení a digitální kompetence dětí. Finančním zdrojem této intervence jsou prostředky fondu Evropské unie – Next Generation EU, které Česká republika rozděluje školám z evropského [Nástroje pro oživení a odolnost](#).

PROJEKT EVVO - 2023 - Vybudování venkovních vyvýšených záhonů na zahradě mateřské školy speciální

Na základě výzvy Ústeckého kraje „Rozvoj ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) na území Ústeckého kraje 2023“ mateřská škola získala neinvestiční účelovou dotaci na vybudování venkovních vyvýšených záhonů pro pěstování bylin a rostlin, které nám umožní přenést částečně výchovu a vzdělávání dětí do přírodního prostředí. Náš záměr byl veden snahou:

- podpořit utváření pozitivního vztahu dítěte ke konkrétnímu místu, k přírodě a životnímu prostředí,
- vytvořit dětem podmínky pro přirozené učení vlastní zkušeností a přímým prožíváním,
- podpořit formy terénní výuky a pobyt na zahradě aktivitami, které budou rozšiřovat znalosti dětí o dění v přírodě,
- umožnit dětem poznávat environmentální zákonitosti, závislost organismů na prostředí, koloběh látek a živin,
- seznamovat děti se základy pěstitelských prací vlastními aktivitami (jejich výběr respektuje názornost, dostupnost a bezpečnost, včetně zajištění vhodného nářadí a náčiní pro děti), za pomoci učitelů pečovat o živé organismy (rostliny) a vytvářet si odpovědný přístup k živým organismům, chápat vztah mezi rostlinami a potravou (nutné respektovat předpisy a nařízení mateřské školy).

Děti mají vytvořené podmínky pro naplňování výše uvedených cílů a pro učení vlastní zkušeností a přímým prožíváním.

Další programy budou průběžně doplňovány.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
1. Koncepce a rámec školy	1.1 Mateřská škola speciální (dále jen MŠS) má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují.	komparační analýza, záznamy z kontrolní činnosti	Při inovaci ŠVP po 4 letech.	ředitelka školy, zástupce ředitelky,
	1.2 Školní vzdělávací program je v souladu s platným RVP PV a všemi právními předpisy týkajícími se předškolního vzdělávání. Třídní vzdělávací programy vycházejí ze ŠVP, obsah vzdělávání je zpracován a realizován v podobě integrovaných bloků.	pedagogické a provozní porady analýza třídní i školní dokumentace	V případě aktualizace RVP PV ihned. Evaluace TVP - 1x ročně.	učitelé, učitelé
	1.3 MŠS má jasně stanovená pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti (školní řád, vnitřní předpisy), a to v souladu s právními předpisy a koncepcí školy.	pedagogické a provozní porady kontrola dokumentace	min. 2x ročně	ředitel, zástupce ředitele
	1.4 MŠS aktivně vytváří vstřícné a bezpečné prostředí pro děti, jejich rodiče i zaměstnance.	neformální kontrola činnosti pozorování, rozhovory s rodiči, rozhovory se zaměstnanci, rozhovory s dětmi,	průběžně	ředitel všichni zaměstnanci
	1.5 MŠS spolupracuje s vnějšími partnery (např. zřizovatel, školská poradenská zařízení, volnočasová pedagogická zařízení - Dům dětí a mládeže, je spolupracující školou s UJEP).	roční plán MŠS	min. 2x ročně	zástupce ředitele učitelé
2. Pedagogické vedení školy	2.1 Vedení školy aktivně řídí pedagogy i nepedagogické pracovníky, pravidelně	rozhovor, analýza výsledků vyplývajících z	průběžně	ředitelka, zástupce ředitelky, učitelé,

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	monitoruje a vyhodnocuje jejich práci. Přijímá účinná opatření ke zlepšení stavu.	hodnocení práce učitelů, záznam z pedagogických a provozních porad	2x ročně	vedoucí stravovny, provozní zaměstnanci
	2.2 Vedení školy aktivně vytváří pozitivní klima, které podporuje předškolní vzdělávání dětí. Vedení školy pečuje o vztahy mezi učiteli, dětmi i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.	rozhovory s rodiči, rozhovory s učiteli a ostatními zaměstnanci	průběžně po celý školní rok nebo podle potřeby	ředitel
	2.3 Vedení školy provádí systematické hodnocení práce učitelů a nepedagogických pracovníků, poskytuje jim pravidelně užitečnou zpětnou vazbu k jejich práci.	hospitace, pohospitační rozhovory, kontrola činnosti provozních zaměstnanců,	min. 3x ročně	ředitel, zástupce ředitele
	2.4 Vytváří podmínky pro jejich další profesní rozvoj a výměnu pedagogických zkušeností.	vzájemné hospitace učitelů,	min. 2x ročně	učitelé
	2.5 Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání tak, aby každému dítěti umožnilo vzdělávání podle jeho individuálních potřeb.	další vzdělávání pedagogických pracovníků	1-2x ročně každý učitel	ředitel, vedoucí stravovny
	2.6 Vedení školy naplňuje plán vlastního profesního rozvoje.	sebereflexe	min. 1x ročně	ředitel
3. Kvalita pedagogického sboru	3.1 Učitelé splňují požadavky na odbornou kvalifikaci dle zákona, jsou odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně.	certifikáty o absolvování kurzů, doklady o odborné kvalifikaci	při nástupu do pracovního poměru, jinak aktuálně při změně (u	ředitel, zástupce ředitele, učitelé
	3.2 Učitelé i ostatní zaměstnanci uplatňují při			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	komunikaci s dětmi, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup. S rodiči i kolegy jednájí s respektem, svým vlastním jednáním modelují a podporují prosociální chování. 3.3 Učitelé aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně oporu a konstruktivní zpětnou vazbu. Využívají formy vzájemných hospitací ke zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání. 3.4 Učitelé svoji práci pravidelně vyhodnocují, hodnocení využívají jako východisko pro další práci. 3.5 Učitelé se pravidelně účastní seminářů a kurzů k doplnění svého vzdělání, zajímají se o nové trendy a poznatky efektivně uplatňují při práci s dětmi.	rozhovory s rodiči, učiteli a ostatním personálem vzájemné hospitace, pohospitační rozhovory sebereflexe a autoevaluace své práce konzultace učitelů na třídě sebevzdělávání	konkrétního pracovníka), průběžně, min. 2x ročně min. 2x ročně denně rozhovor s kolegy na třídě, 1x týdně písemně po skončení tematické části	
4. Vzdělávání	4.1 Učitelé systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostmi, dovednostmi i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech mateřské školy a v souladu s individuálními potřebami dětí. 4.2 Učitelé využívají pestré spektrum výchovně-vzdělávacích strategií tak, aby odpovídaly vývojovým a specifickým potřebám dětí a vedly k naplnění stanovených cílů. 4.3 Učitelé systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci	komparační analýza ŠVP a TVP, doporučení školského poradenského zařízení, hospitace, sebereflexe učitelů, nástroje pedagogické diagnostiky	průběžně min. 1x týdně min. 2x ročně / u každého učitele, průběžná aktualizace	ředitel, zástupce ředitele, všichni učitelé ředitel, zástupce ředitele, všichni učitelé

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	vzdělávání zohledňují speciální vzdělávací potřeby dětí. 4.4 Učitelé se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.	diagnostické záznamy dětí, rozhovory s rodiči	diagnostických záznamů - min. 1x měsíčně,	
5. Vzdělávací výsledky	5.1 Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. 5.2 Učitelé systematicky připravují individualizovanou vzdělávací nabídku a stanovují si konkrétní pedagogické záměry tak, aby podpořili dosahování kvalitních výsledků u každého dítěte. 5.3 Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu a při ukončování předškolního vzdělávání. S výsledky aktivně pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.	dílčí diagnostické záznamy o dítěti, evaluační zpráva a POR, kontrola třídních dokumentů, analýza dětských výtvorů, spolupráce učitelů při hodnocení dítěte, portfolio dítěte, rozhovory s rodiči, aktualizace TVP	průběžně dílčí záznamy, 3x ročně pedagogická diagnostika a evaluace, 2x ročně zpracování POR, 1x měsíčně doplnění portfolio dítěte, průběžně - rozhovory s rodiči,	ředitel, zástupce ředitele, všichni učitelé,
6. Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	6.1 Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, rodinné zázemí nebo potřebu podpůrných opatření.	doporučení školského poradenského zařízení, rozhovor se zákonnými zástupci dítěte, pozorování dítěte při herní činnosti,	1x ročně - přijímací řízení,	ředitel, učitelky na třídu,

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	6.2 Při přijímání dětí škola respektuje rovný přístup ke vzdělávání a rozhoduje na základě doporučení školského poradenského zařízení. 6.3 Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření na základě jejich speciálních vzdělávacích potřeb. 6.4 Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí. Systematicky používá nástroje zaměřené na vzájemné poznávání a posilování sociálních dovedností a zapojuje všechny děti do školních aktivit.	studium dokumentace o dítěti, spolupráce s externím psychologem, revize IVP, POR dítěte, neformální kontrola přímé pedagogické činnosti, záznamy z pedagogických porad rozhovory s rodiči diagnostické záznamy o dítěti roční plán školy	průběžně nebo podle potřeby min. 2x ročně průběžně 1x ročně	ředitel učitelé
7. Spolupráce s rodiči	7.1 Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodinám v péči o dítě, nabízí poradenský servis. 7.2 Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole prostřednictvím informačních tabulí, webových stránek, třídních schůzek nebo individuálních konzultací. 7.3 Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte a jeho vzdělávacích pokrocích.	pedagogické porady, konzultace, monitoring mezi rodiči, záznamy z třídních schůzek, společné akce s rodiči, záznamy o prospívání dětí (evaluace IVP a POR),	rozhovory s ředitel, rodiči - denně učitelé, nebo podle potřeby, PP - min. 4x ročně, záznamy o prospívání dětí - průběžně, 1x ročně úvodní třídní schůzka, jinak individuální konzultace podle potřeby	

